

Sygn. akt II Ca 476/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

K., dnia 8 grudnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Wojciech Vogt (spr.)
Sędziowie:	SSO Janusz Roszewski SSO Wojciech Tomalak
Protokolant:	st. sekr. sąd. Elżbieta Wajgielt

po rozpoznaniu w dniu 8 grudnia 2016 r. w Kaliszu

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Państwowych S.A. w W.

przeciwko J. H.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Ostrzeszowie

z dnia 5 kwietnia 2016r. sygn. akt I C 274/15

oddala apelację.

SSO Wojciech Tomalak SSO Wojciech Vogt SSO Janusz Roszewski

II Ca 476/16

UZASADNIENIE

(...) Państwowe S.A. w W. w pozwie z dnia 11 czerwca 2015 roku skierowanym przeciwko J. H. wystąpiły o zasądzenie kwoty 19.241,56 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztami postępowania. W uzasadnieniu swego żądania powód wskazał, iż jest właścicielem lokalu mieszkalnego położonego w miejscowości N. nr(...). Powód podał, iż pozwany był najemcą tego lokalu do 30 listopada 2008 roku. Pozew obejmuje odszkodowanie za bezumowne korzystanie z lokalu w okresie od lipca 2011 roku do marca 2015 roku.

Sąd Rejonowy w Ostrzeszowie wyrokiem zaocznym z dnia 5 kwietnia 2016 r. oddalił powództwo.

Apelację do tego rozstrzygnięcia złożył powód zaskarżając wyrok w całości. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

1. naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na wynik sprawy:

- art. 233 § 1 k.p.c. poprzez wyprowadzenie z materiału dowodowego, w szczególności wykazu sald z dnia 13.05.2015 r. wniosków z niego niewynikających tj. iż pozwany uiszczył na poczet dochodzonego w niniejszym postępowaniu zadłużenia na kwotę 18.937,99 zł, w związku z czym jego zadłużenie wynosi 271,13 zł, podczas gdy ww. kwoty znajdują się w pozycji „saldo wyroków” i dotyczą zadłużenia pozwanego za wcześniejsze okresy, które to zadłużenie już wcześniej zostało dochodzone na drodze sądowej. Irrelevantna dla niniejszej sprawy jest okoliczność, jakie wyroki zostały wydane wcześniej przeciwko pozwanemu (spłacone do kwoty 18.937,99 zł) spłata bowiem nie dotyczy zaległości dochodzonej pozwem z dnia 11.06.2015 r. W niniejszym postępowaniu bowiem powód dochodzi należności bieżących, tj. odszkodowania za bezumowne korzystanie z nieruchomości za okres lipiec 2011 – marzec 2015 w łącznej wysokości 19.241,56 zł, która to kwota wyszczególniona jest w części wykazu sald zatytułowanej „zaległość opłat bieżących”. Sąd I instancji błędnie więc uznał, że kwoty wyszczególnione w części wykazu „saldo po wyrokach” wiązać należy z „zaległościami opłat bieżących”, podczas gdy zadłużenia tam wskazane nie są tożsame, pozycja „pozostało do spłaty” oraz „spłacono” nie dotyczą więc należności wskazanej w części wykazu dotyczącej zaległości bieżących (19.241,56 zł),
- art. 232 w zw. z art. 308 i 309 k.p.c. przez przyjęcie, że powód nie wywiązał się z obowiązku udowodnienia okoliczności faktycznych, z których wywodzi skutki prawne tj. iż pozwany zalega z zapłatą odszkodowania za bezumowne korzystanie : nieruchomości na rzecz powoda – podczas gdy powód zaoferował dowody w postaci umowy najmu, karty ewidencyjnej lokalu, pisma powoda z dnia 17.10.2008 r., wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Ostrzeszowie z dnia 25 stycznia 2011 r. wykazu sald oraz wezwania do zapłaty z dnia 25 kwietnia 2015 r. Ponadto Sąd I instancji bezpodstawnie odmówił mocy dowodowej wykazowi sald z dnia 13 maja 2015 r. wskazując, że nie jest nawet dokumentem prywatnym podczas gdy zgodnie z judykaturą wydruk komputerowy jest innym dowodem, o którym mowa w art. 308 i 309 k.p.c, w związku z czym może stanowić podstawę ustaleń faktycznych,
- art. 230 k.p.c. poprzez pominięcie okoliczności, iż fak. zalegania przez pozwanego z zapłatą odszkodowania z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości na rzecz powoda został przyznany przez pozwanego w sposób konkludentny wobec niekwestionowania przez niego tego faktu w toku postępowania,
- art., 339 § 2 k.p.c. poprzez niezastosowanie tego przepisu, tj. nieprzyjęcie za prawdziwych twierdzeń powoda przytoczonych w pozwie, mimo iż twierdzenia te nie budzą uzasadnionych wątpliwości ani nie zostały przytoczone w celu obejścia prawa. Sąd jako przyczynę oddalenia powództwa wskazał nieudowodnienie roszczeń przez powoda. Czym innym są jednak wątpliwości, (do których wyjaśnienia winien dążyć Sąd I instancji) a czym innym jest nieudowodnienie roszczenia, które nie stanowi przesłanki do zastosowania art. 339 § 2 k.p.c. Należy podkreślić, iż jeżeli sąd I instancji miał uzasadnione wątpliwości co do twierdzeń powoda powinien był wezwać stronę powodową do przedłożenia dokumentów oraz pism procesowych w celu rozwiania tych wątpliwości i wyjaśnienia sprawy, a nie powództwo oddalać,

2. naruszenie przepisów prawa materialnego:

- art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 21.06.20(21.06.2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego poprzez jego niezastosowanie i błędne przyjęcie że pozwany nie pozostaje w opóźnieniu w zapłacie odszkodowania za bezumowne korzystanie z nieruchomości podczas gdy m. bezumowne korzystanie z nieruchomości, podczas gdy ww. przepis jasno wskazuje, że osoby zajmujące lokal bez tytułu prawnego obowiązane są do dnia opróżniania lokalu uiszczać comiesięczne odszkodowanie. Z powyższego wynika, że roszczenie o zapłatę odszkodowania staje się wymagalne za każdy konkretny miesiąc osobno, nie jest więc koniecznym wzywaniem dłużnika do zapłaty w celu wykreowania stanu wymagalności. Pozwany pozostaje w comiesięcznym opóźnieniu w zapłacie odszkodowania za bezumowne korzystanie z nieruchomości. Niezależnie

od powyższego wskazuję, iż pozwany został wezwaniu do zapłaty dochodzonych należności pismem z dnia 21.04.2015 r.

W oparciu o tak przedstawione zarzuty wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 19.241,56 zł (słownie: dziewiętnaście tysięcy dwieście czterdzieści jeden złotych 56/100) wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 11.06.2015 r. do dnia zapłaty.
2. zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu za obydwie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy w całości podziela ustalenia faktyczne i rozważania dokonane przez Sąd Rejonowy i uznaje je za własne. W takiej sytuacji gdy sąd odwoławczy orzeka na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w pierwszej instancji i aprobuje dotychczasowe ustalenia, nie musi ich powtarzać (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2007 r., II CSK 18/07, Lex nr 966804; orzeczenie Sadu Najwyższego z dnia 13 grudnia 1935 r., C III 680/34. Zb. Urz. 1936, poz. 379, z dnia 14 lutego 1938 r., C II 21172/37, Przegląd Sądowy 1938, poz. 380 i z dnia 19 listopada 1998 r., III CKN 792/98, OSNC 1999, nr 4, poz. 83; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 marca 2006 r., I CSK 147/05).

Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił stan faktyczny. Nie naruszył przy tym przepisów postępowania. Nie można zgodzić się ze skarżącym, że z wykazu sald z dnia 13 maja 2015 r. wynika, że pozwany zalega z zapłatą należności za bezumowne korzystanie z mieszkania za okres od lipca 2011 r. od marca 2015 r.

Przede wszystkim rację ma Sąd Rejonowy, że ww wykaz sald jest jedynie wydrukiem z programu komputerowego nie podpisanym przez żadną osobę i nie poddający się jakiegokolwiek kontroli. Tego typu dokument przed dniem 8 września 2016 r. nie może stanowić dowodu w postępowaniu cywilnym. Nie jest bowiem ani dokumentem urzędowym ani prywatnym. Istotnym bowiem elementem dokumentu pozostaje złożony na nim podpis wystawcy (por. W. siedlecki, Postępowanie cywilne, s. 317; K. Knoppek, Dokument w procesie, s. 37-38; M. Manowska , Dokument jako środek dowodowy w postępowaniu nakazowym, Pr. SP. 1999, Nr 4, s. 27; Dowody i postępowanie dowodowe w postępowaniu cywilnym pod redakcją Krystiana Markiewicza, s. 512). Art. 308 k.p.c. – na który powołuje się skarżący – nie ma w tym wypadku zastosowania.

Fotokopia lub kserokopia nie stanowi dokumentu i aby móc być uznana za odpis dokumentu niezbędne jest umieszczenie na niej podpisu poświadczającego jej zgodność z oryginałem (por. M. Sieńka, Komentarz do k.p.c. pod redakcją M. Manowskiej, s. 507).

Rację ma również Sąd I instancji, że nawet gdyby uznać wyżej omawiany wydruk jako dokument, to nie wynika z niego zadłużenie pozwanego wobec powoda. Zawarte tam sformułowanie „saldo wyroków” nie usuwa wątpliwości, gdyż ww wykaz sald nie wskazuje o jakie wyroki chodzi, jakiego okresu dotyczą i w związku z tym jaka należność i za jaki okres została przez pozwanego uregulowana. W apelacji skarżący podaje, że wyroki dotyczą zadłużenia pozwanego za wcześniejszy okres, jednak nie dostrzega, że okoliczność ta nie wynika w żaden sposób z ww wykazu.

Z pozostałych dowodów wskazanych w apelacji, w szczególności z umowy najmu, karty ewidencyjnej lokalu, pisma powoda z dnia 17.10.2008 r. i wyroku eksmisyjnego nie wynika ani czy ani na jaka kwotę pozwany był zadłużony za dochodzony pozwem okres.

Sąd nie naruszył również art. 230 k.p.c., gdyż przepis ten mówi, że sąd może pewne fakty uznać za przyznane ale uwzględniając wynik całej sprawy. W niniejszej sprawie, wobec braku dowodów przedstawionych przez powoda, Sąd I instancji trafnie z tej możliwości nie skorzystał.

Sąd również trafnie przyjął – wobec braku dowodów zaoferowanych przez powoda - że twierdzenia powoda będą uzasadnione wątpliwości. Nie naruszył więc art. 339 § 2 k.p.c.

Wobec braku podstaw do zasądzenia należności głównej rozważania o naruszeniu art. 18 ustawy o ochronie praw lokatorów są bezprzedmiotowe.

Ubocznie należy jedynie podać, że zajmujący lokal bez tytułu prawnego jest obowiązany do płacenia jednego wynagrodzenia, tyle tylko, że niewypłacanym jednorazowo i niewymagalnym jednocześnie. Ustawodawca mówi wyraźnie, że zapłata następuje miesięcznie, co decyduje o terminie wymagalności i w konsekwencji o terminie przedawnienia (por. orzeczenie SN – IV CNP 33/15). Nie oznacza to, że odsetki za opóźnienie należą się od chwili wymagalności, gdyż zgodnie z utrwalonym orzecznictwem odsetki od roszczeń z czynów niedozwolonych należą się, co do zasady, od daty wezwania do zapłaty.

W uzasadnieniu wyroku SN z dnia 30 marca 1998 r. (III CKN 330/97, OSN 1998, z. 12, poz. 209) zauważono, że opóźnienie pojawia się dopiero wtedy, gdy dłużnik nie spełnia świadczenia niezwłocznie po wezwaniu przez wierzyciela, zaś jedynym wyjątkiem jest sytuacja, gdy nastąpiło zagarnięcie pieniędzy - wyjątek ten jest uzasadniony właśnie właściwością zobowiązania. Podobnie SN o wyroku z dnia 10 lutego 2000 r. (II CKN 725/98, OSNC 2000, z. 9, poz. 158; Bartosz Rakoczy, Odpowiedzialność za zajmowanie lokalu bez tytułu prawnego, Warszawa 2011, s. 72).

Mając na uwadze powyższe okoliczności należało, zgodnie z art. 385 k.p.c., orzec jak w sentencji.

Janusz Roszewski Wojciech Vogt Wojciech Tomalak